

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.bah.

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA TUZLANSKOG KANTONA
ZA 2012. GODINU**

Broj: 04-06/13

Sarajevo, juli 2013. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE
PREMIJERU VLADE TUZLANSKOG KANTONA
MINISTRU FINANSIJA TUZLANSKOG KANTONA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta **Tuzlanskog kantona** (u daljem tekstu: Kanton) za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan) i reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Okvirom međunarodnih standarda Vrhovnih revizorskih institucija-ISSAI Okvir u BiH („Sl.glasnik BiH“ broj 38/11 i „Sl.novine FBiH“, broj 30/11). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je također da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Nisu poštovane odredbe članova 4., 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH, jer nije vršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima, što je imalo za posljedicu ostvareni deficit za 2012. godinu od 11.348.930 KM, odnosno akumulirani deficit od 60.229.619 KM (tačka 4.8. Izvještaja);**
- 2. Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat za iznos od 1.234.599 KM obzirom da je 351.949 KM ostvarenog prekoračenja budžeta iskazano na poziciji kratkoročno razgraničenih rashoda a ne na odgovarajućoj poziciji troškova, a obaveze prema JP Šume TK d.d. Kladanj u iznosu 882.650 KM nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2012. godinu (tačka 4.3., 4.5.3. i 4.8. Izvještaja);**

3. Konsolidirani finansijski izvještaji nisu potpuni obzirom da u istim nisu iskazani prihodi i rashodi Direkcije za ceste Tuzlanskog kantona iako je ista u skladu sa odredbama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave TK budžetski korisnik (tačka 4.3. Izvještaja);
4. Nabavljeni namještaj i informatička oprema za potrebe Općinskog suda Banovići u iznosu 103.615 KM iz 2012. godine i 50.000 KM iz 2011. godine nisu evidentirani u knjigovodstvenim evidencijama ovog suda, dok su nabavljeni namještaj i informatička oprema za potrebe Općinskog suda Lukavac u iznosu 107.676 KM iz 2012. godine i 50.000 KM iz 2011. godine samo djelimično iskazani u knjigovodstvenim evidencijama ovog suda (tačka 4.5.3. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Budžeta Tuzlanskog kantona, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Budžeta Tuzlanskog kantona u toku 2012. godine, osim za napomene navedene u tačkama 1 do 4 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 19.07.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
4.2	Sistem internih kontrola	4
4.3	Budžet za 2012. godinu.....	5
4.4	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2012. godinu.....	6
4.5	Tekući rashodi	8
4.5.1	Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih.....	9
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge.....	10
4.5.3	Transferi.....	11
4.6	Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH	13
4.7	Stalna sredstva i godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2012. godine.....	14
4.8	Finansijski rezultat.....	15
4.9	Kratkoročna potraživanja, plasmani i razgraničenja.....	16
4.10	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	17
4.11	Dugoročne obaveze.....	18
5.	KOMENTAR	19

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA TUZLANSKOG KANTONA
ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Tuzlanski kanton (u daljem tekstu Kanton), je jedna od deset federalnih jedinica FBiH uspostavljena Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Tuzlanskog Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Ustavom Kantona je propisano da je nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti a posebno za: donošenje i provođenje propisa u okviru utvrđene ekonomske politike za podsticanje privrednog i društvenog razvoja; uspostavljanje i nadziranje kantonalnih policijskih snaga koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Kantona; utvrđivanje i provođenje politike obrazovanja i vaspitanja; utvrđivanje i provođenje politike iz oblasti nauke, kulture i sporta, utvrđivanje i provođenje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata; donošenje i provođenje propisa o korištenju zemljišta, uključujući zoniranje; donošenje i provođenje propisa o postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti; provođenje socijalne politike i uspostavljanje službi socijalne zaštite; donošenje i provođenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarne aktivnosti; utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa regulisanjem i osiguranjem javnih službi; utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa osnivanjem i radom radija, televizije i drugih sredstava informisanja; finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod nadležnosti kantonalne vlasti oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima; utvrđivanje i provođenje politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa; donošenje propisa o lokalnoj samoupravi u općinama i lokalnoj upravi i samoupravi u gradu, uz odgovarajuću konsultaciju sa općinskim, odnosno gradskim vlastima.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada Kantona koju čine Premijer i 12 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, organi uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2012. godine broj zaposlenih koji su se finansirali iz budžeta Kantona je 9.790 zaposlenika, a struktura je slijedeća: ustanove osnovnog obrazovanja 3.842, srednje obrazovanje 2.109, MUP-a 1.877, Univerzitet 726, organi uprave Kantona 713 i pravosudne institucije 523.

Sjedište Vlade Kantona je u Tuzli, ulica Slatina broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u decembru 2012. godine, junu i julu 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2012. godinu, konstatovani su određeni propusti i nepravilnosti, te u cilju otklanjanja istih, date su slijedeće preporuke:

U cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola potrebno je kontinuirano unapređivati kontrolno okruženje, vršiti usaglašavanje i doradu postojećih internih akata, te ista dosljedno primjenjivati.

Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.

Potrebno je prihode i rashode Direkcije za puteve TK planirati u budžetu, a rezultate poslovanja iste iskazivati u konsolidiranim finansijskim izvještajim Budžeta TK, obzirom da je Direkcija za puteve TK osnovana u skladu sa odredbama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave TK.

Potrebno je izvršiti usaglašavanje definicije vlastitih prihoda Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH u cilju istinitog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima.

Potrebno je poduzeti sve zakonom propisane mjere u cilju obezbjeđenja i naplate potraživanja po osnovu koncesionih naknada, te samim tim i zaštite javnih dobara.

Potrebno je redovito doznačavati dio naplaćenih koncesijskih naknada općinama na čijem se području nalaze predmeti koncesija.

Potrebno je obračun plaća i naknada plaća vršiti na osnovu stvarno izvršenih sati, a u srednjim školama obezbijediti jedinstven način obračuna sati preko norme.

Poštivati odredbe Zakona o porezu na dohodak.

U cilju tačnosti obračuna prekovremenog rada i rada u dane sedmičnog odmora Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da obezbijedi podatke o vremenu izvršavanja istog.

Dosljedno poštovati Odluke Vlade kojima je reguliran rad u komisijama.

Potrebno je dosljedno poštivanje odredbi Uredbe o uslovima i načinu korištenja sredstava reprezentacije i ostvariti kontrolu nad ovim troškovima.

Potrebno je transfere od prihoda od koncesija realizirati na transparentan način, uz primjenu unaprijed definiranih i mjerljivih kriterija.

Potrebna je dosljedna primjena Odluke o načinu raspodjele sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede kod utvrđivanja prioriteta, kao i osiguranje dosljedne primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH kod realizacije ovih sredstava.

Potrebno je izdatke priznavati u trenutku njihova nastanka, u cilju istinitog i fer iskazivanja obaveza u finansijskim izvještajima.

Potrebno je nabavku stalnih sredstava iskazivati na način definiran Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH, u dijelu primjene odgovarajućeg postupka izbora dobavljača.

Potrebno je tendersku dokumentaciju sačinjavati na propisani način, kako bi se procedure odabira najpovoljnijih dobavljača mogle provesti u razumnom roku.

Potrebno je da nadležna tijela donesu odluke o utvrđivanju vlasništva nad branom Modrac, zemljištem, objektima, uređajima, opremom i dokumentacijom koji su u funkciji akumulacije Modrac.

U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan potrebno je u skladu sa važećim zakonskim propisima blagovremeno izvršiti uravnoteženje rashoda sa istim i utvrditi izvore za finansiranje deficita.

Potrebno je poduzeti zakonom i ugovorima predviđene mjere kako bi se krediti odobreni pravnim licima i naplatili.

Potrebno je poštivati odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza samo za namjene i do visine definirane u Posebnom dijelu Budžeta.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2012. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na:

- kontinuirano unapređenje kontrolnog okruženja i usaglašavanje postojećih akata u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, te dosljedna primjena istih;
- poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH i sprječavanje nepokrivene potrošnje;
- usaglašavanje definicije vlastitih prihoda kantonalne Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH;
- poduzimanje zakonom propisanih mjera u cilju naplate potraživanja po osnovu koncesionih naknada;
- obračunavanje plaća i naknada na osnovu stvarno izvršenih sati i osiguranje jedinstvenog obračuna sati rada preko norme u srednjim školama;
- poštivanje odluka Vlade kojima je reguliran rad u komisijama;
- pridržavanje odredbi Uredbe o uslovima i načinu korištenja sredstava reprezentacije i utvrđivanje ograničenja, odnosno limita u korištenju ovih sredstava;
- doradu Pravilnika o ostvarenju novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- realiziranje transfera na osnovu jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija;
- organiziranje rada čuvarske službe u sastavu Uprave za šumarstvo;
- iskazivanje nabavke stalnih sredstava na način definiran Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- obezbjeđenje potrebne dokumentacije u cilju knjigovodstvenog evidentiranja brane Modrac, zemljišta, objekata, uređaja i opreme koji su u funkciji akumulacije Modrac;
- poštivanje zakonskih propisa u slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan i blagovremeno uravnoteženje rashoda sa приходima, te utvrđivanje izvora za finansiranje deficita;
- uključivanje svih budžetskih korisnika u Konsolidirne finansijske izvještaje, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza samo za namjene i do visine definirane u Posebnom dijelu Budžeta.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno:

- pridržavanje odredbi Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja;
- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici postupili:

- osiguranje dosljedne provedbe potpisanog Podsporazuma sa JZU Klinički centar Tuzla u dijelu sačinjavanja godišnjih protokola kojim se definira iznos i način vraćanja ustupljenih sredstava.

Vlada je 21.09.2012. godine usvojila Program mjera za otklanjanje propusta i nepravilnosti u finansijskim izvještajima Budžeta Tuzlanskog kantona za 2011. godinu, dok je Skupština 23.10.2012. godine donijela Zaključak o prihvatanju navedenog Programa mjera.

4.2 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršena procjena sistema internih kontrola, u cilju utvrđivanja da li iste mogu da otkriju i spriječe pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu, kao i njegova implementacija i nadgledanje. Temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je donošenje internih akata o postupanjima svih uposlenih na realizaciji značajnih procesa rada.

Prema postojećim propisima, svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova **odgovorni su** za računovodstvo, **unutrašnju kontrolu** i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Takođe su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad budžetima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola donesenim od strane Federalnog ministarstva finansija, propisana je obaveza donošenja Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima za sve budžetske korisnike. Ovim Pravilnikom se trebaju utvrditi upravljački, administrativni, računovodstveni i kontrolni postupci, postupci informiranja, komunikacija, nadgledanja i procjena rizika. Većina budžetskih korisnika donijela je akte propisane Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se obezbijedili kontrolni postupci i način raspolaganja i trošenja javnih sredstava, kao i pravilnike o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, ali budžetski korisnici nisu vršili procjenu rizika poslovanja za ključne procese, niti su predlagali mjere za uklanjanje uočenih nedostataka. Provedenom revizijom finansijskih izvještaja, kao i prethodnih godina, uočeni su propusti u poslovanju i neusaglašenost poslovanja sa propisima.

Nisu se poštovale odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu propisanih rokova kod pripreme i izrade Budžeta, realnosti planiranja sredstava za pokriće deficita i sačinjavanja planova novčanih tokova. Budžetski korisnici nisu se pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta što je imalo za posljedicu stvaranje troškova iznad Budžetom odobrenih.

Kantonalnom Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele su za sve budžetske korisnike definirane aktivnosti čijom provedbom se ostvaruju vlastiti prihodi, ali kao vlastiti prihodi iskazuju se i javni prihodi, a ne samo prihodi ostvareni na tržištu. Također, autonomija kod trošenja vlastitih prihoda dovodi do trošenja istih u razne namjene, a ne samo za pokriće troškova nastalih prilikom ostvarenja vlastitih prihoda.

Nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola utvrđeno je i zbog nepoduzimanja svih potrebnih mjera u cilju naplate potraživanja od korisnika koncesija, kao i neblagovremenog doznačavanja dijela naplaćenih koncesijskih naknada općinama na čijem se području nalaze predmeti koncesija.

Kontrolne aktivnosti potrebno je poboljšati i u procesu obračuna i isplate plaća i drugih primanja zaposlenih u obrazovanju, a posebno u dijelu evidentiranja i isplate sati rada preko utvrđene nastavne norme, kao i kod obračuna naknada po osnovu zaključenih ugovora sa zaposlenima i vanjskim saradnicima u cilju dodatnog angažovanja u nastavi.

Također, nedovoljne kontrolne aktivnosti uočene su i prilikom revizije tekućih troškova, a odnose se na definiranje visine troškova do koje se mogu stvarati izdaci na ime reprezentacije i ovjeravanje i blagovremeno pravdanje naloga za službeno putovanje.

Poboljšanja u sistemu internih kontrola potrebna prilikom realizacije transfera odnose se na omogućavanje svim potencijalnim korisnicima učešće u postupku dodjele sredstava transfera prihoda od koncesija (Ministarstvo industrije, energije i rudarstva) i definiranje kriterija kojih bi se trebali pridržavati općinski načelnici prilikom delegiranja prioriteta po Programu namjenskog trošenja sredstava od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe (Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva).

Iskazivanje nabavke stalnih sredstava za općinske sudove na poziciji kapitalnih transfera općinama kod Ministarstva pravosuđa i uprave imalo je za posljedicu neusklađenost stvarnog stanja imovine i stanja imovine po knjigovodstvenim evidencijama. Ulaganja u sanaciju akumulacije Modrac koja su kontinuirana i u značajnim iznosima nisu knjigovodstveno evidentirana obzirom da nije utvrđen titular vlasništva nad istom.

Nepoduzimanje pravovremenih aktivnosti rukovodnih struktura na provođenju popisa kao zakonske obaveze imalo je za posljedicu da finansijski izvještaji nisu u zakonskom roku predati nadležnoj finansijskoj agenciji AFIP.

U cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola potrebno je kontinuirano unapređivati kontrolno okruženje, vršiti usaglašavanje i doradu postojećih internih akata, te ista dosljedno primjenjivati.

4.3 Budžet za 2012. godinu

Obzirom da Budžet Kantona za 2012. godinu nije usvojen do kraja 2011. godine, finansiranje u prva tri mjeseca 2012. godine, utvrđeno u iznosu od 72.344.807 KM, vršilo se na osnovu Odluke o privremenom finansiranju koja je donesena 22.12.2011. godine. Budžet kantona za 2012. godinu u iznosu od 399.392.046 KM usvojen je 30.03.2012. godine, a Izmjenama i dopunama od 29.11.2012. godine budžet je povećan i iznosi 399.951.240 KM, odnosno planirano je slijedeće:

Red. broj	Opis	Budžet za 2012. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Budžet sa uključenim odlukama o preusmjerenju	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I UKUPNI PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE		399.392.046	399.951.240	336.916.255	84,36	84,24
1	Porezni prihodi	267.862.828	250.398.646	250.398.645	93,48	100,00
2	Neporezni prihodi	66.083.439	75.710.560	75.710.560	114,57	100,00
3	Tekuće potpore	6.117.782	6.152.367	6.152.368	100,57	100,00
4	Kapitalni primici i primlj. otplate	4.431.098	4.654.682	4.654.682	105,05	100,00
5	Finansiranje	54.896.899	63.034.985	0	0,00	0,00
II UKUPNI RASHODI		355.160.147	355.664.005	355.664.005	100,14	100,00
1	Bruto plaće, naknade i doprinosi	204.929.800	204.196.133	204.197.323	99,64	100,00
2	Izdaci za materijal i usluge	41.292.283	39.716.632	39.740.673	96,24	100,06
3	Tekući transferi	77.181.886	75.344.715	75.338.884	97,61	99,99
4	Izdaci za kamate i ostale naknade	1.249.403	1.049.403	1.030.004	82,44	98,15
5	Nabavka stalnih sredstava	14.627.855	19.118.032	19.118.032	130,70	100,00
6	Kapitalni grantovi	6.265.460	7.125.630	7.125.630	113,73	100,00
7	Ostale isplate (izdaci za finansijsku imovinu)	5.262.000	4.762.000	4.762.000	90,50	100,00
8	Spoljne otplate	4.151.459	4.151.459	4.151.459	100,00	100,00
9	Tekuća rezerva	200.000	200.000	200.000	100,00	100,00
III RAZLIKA PRIHODA I RASHODA - Sredstva za pokriće akumuliranog deficita iz ranijeg perioda		44.231.899	44.287.235		0,00	0,00
IV RAZLIKA PRIHODA I RASHODA - Višak rashoda nad prihodima				18.747.750		

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod planiranja, donošenja i izvršenja budžeta, kao i finansijskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH iz slijedećih razloga:

Nisu poštovani utvrđeni rokovi za izradu Dokumenta okvirnog budžeta, Uputstva o načinu i elementima izrade Budžeta, Nacrta, Prijedloga budžeta i donošenja Budžeta.

Većina budžetskih korisnika nije se pridržavala Uputstva o načinu i elementima izrade Budžeta u dijelu poštovanja postavljenih ograničenja (zahtjevi iznosili 442.028.151 KM) i sačinjavanja obrazloženja finansijskog plana.

Izmjenama i dopunama Budžeta koje su objavljene 30.11.2012. godine, prihodi, primici i finansiranje iznose 399.951.240 KM, rashodi i izdaci 355.664.005 KM, a sredstva za pokriće procijenjenog akumuliranog deficita iz prethodnog perioda planirana su u iznosu od 44.287.235 KM. Također, planirano je da se primici od inostranog zaduživanja iz sredstava MMF-ovog Stand by aranžmana u iznosu od 44.287.235,00 KM koriste za pokriće akumuliranog viška rashoda nad prihodima iz ranijeg perioda, a primici od domaćeg zaduživanja u iznosu od 18.747.750,00 KM za pokriće viška rashoda nad prihodima i vanjskih otplata u 2012. godini. U revidiranoj godini nije bilo kreditnih zaduženja kako je to planirano.

Provedenom revizijom ne može se zaključiti da su pravovremeno pokrenute aktivnosti na uravnoteženju budžeta, iako je Vlada Kantona 18.10.2012. godine donijela Odluku o obustavljanju od izvršavanja rashoda i izdataka u iznosu od 4.195.411 KM. Izvršenim rebalansom Budžeta nije izvršeno uravnoteženje rashoda sa

prihodima, što bi po Zakonu o budžetima u FBiH trebalo biti cilj, već je istim izvršeno pokrivanje ostvarenog prekoračenja budžeta.

Na osnovu odluka Vlade i Ministarstva finansija nakon usvojenog Rebalansa Budžeta vršene su preraspodjele rashoda između i unutar budžetskih korisnika, u ukupnom iznosu od 166.134 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da se budžetski korisnici nisu pridržavali Budžetom utvrđenih ograničenja što je imalo za posljedicu stvaranje troškova u iznosu 271.637 KM iznad Budžetom odobrenih i to kod Kantonalnog suda Tuzla 153.984 KM, Općinskog suda Tuzla 70.188 KM, Općinskog suda Živinice 36.650 KM i Općinskog suda Gradačac 10.815 KM. Ostvareno prekoračenje je iskazano na poziciji kratkoročno razgraničenih rashoda, na kojoj su evidentirana i ostvarena prekoračenja iz ranijih godina u iznosu 80.312 KM (Općinski sud Tuzla 72.269 KM, Općinski sud Živinice 2.838 KM, Općinski sud Kalesija 5.205 KM).

Uvidom u kvartalne planove novčanih tokova rađene za 2012. godinu utvrđeno je da su se rashodi (operativni plan) iz vlastitih prihoda, grantova, donacija i prihoda po posebnim propisima planirali u visini procjenjenih novčanih sredstava, dok su za realizaciju operativnih planova iz budžetskih sredstava tokom cijele godine izkazana nedostajuća sredstva (od 64,8 do 80,7 miliona KM), ali u planove novčanih tokova nisu uključene i preporuke o potrebnim korektivnim mjerama, što je dovelo do kršenja odredbi člana 35. Zakona o Budžetima u FBiH.

U objavljenim konsolidiranim finansijskim izvještajima Budžeta za 2012. godinu nisu uključeni prihodi i rashodi Direkcije za puteve TK iako je ista osnovana Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave TK, što znači da se njeni prihodi i rashodi planiraju u budžetu TK, a izvršenje iskazuje u sklopu Konsolidiranih finansijskih izvještaja TK.

Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.

Potrebno je prihode i rashode Direkcije za puteve TK planirati u budžetu, a rezultate poslovanja iste iskazivati u konsolidiranim finansijskim izvještajim Budžeta TK, obzirom da je Direkcija za puteve TK osnovana u skladu sa odredbama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave TK.

4.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2012. godinu

Struktura ostvarenih prihoda, sa uporednim podacima za prethodnu godinu i indeksima ostvarenja, data je u slijedećem tabelarnom pregledu:

R. br	Opis	Budžet za 2012. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2012. godini	Index (6/4)	Index (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
Prihodi, primici i finansiranje A+B		399.392.046	399.951.240	311.948.153	298.296.356	74,58	95,62
A. Prihodi i primici (od 1 do 5)		344.495.147	336.916.255	311.948.153	298.296.356	88,54	95,62
1	Porezni prihodi	267.809.134	250.336.514	261.228.891	245.292.613	97,99	93,90
1.1.	Porez na dobit pojed i poduzeća	16.974.405	13.932.215	16.176.479	14.781.163	106,09	91,37
1.2.	Porez na plaću i radnu snagu	1.055.000	2.013.355	2.714.239	2.238.683	111,19	82,48
1.3.	Porez na dobra i usluge	585.852	592.365	1.156.892	553.415	93,42	47,84
1.4.	Porez na dohodak	26.165.067	23.192.409	23.651.457	23.560.114	101,59	99,61
1.5.	Indirektni porezi	222.893.110	210.546.010	217.517.184	204.147.381	96,96	93,85
1.6.	Ostali porezi	135.700	60.160	12.640	11.857	19,71	93,81
2	Neporezni prihodi	66.083.439	75.710.560	43.378.493	45.043.140	59,49	103,84
2.1.	Prihod od poduzetnič. aktivnosti	8.118.087	13.872.378	2.304.388	8.926.400	64,35	387,37
2.2.	Naknade i takse i prihod i od usl.	54.868.898	58.960.224	38.054.895	33.221.812	56,35	87,30
2.3.	Novčane kazne	3.096.454	2.877.958	3.019.210	2.894.928	100,59	95,88
3	Potpore	6.117.782	6.152.368	3.995.634	4.318.749	70,20	108,09
4	Primljene otplate datih zajmova	4.431.098	4.654.682	3.150.730	3.596.020	77,26	114,13
5	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	90.521			
6	Prihodi od carina	53.694	62.131	103.884	45.834	73,77	44,12
B.	Finansiranje i primici od dugor.zad.	54.896.899	63.034.985	0	0,00	0,00	0,00

Prema konsolidiranim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2012. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iznose 298.296.356 KM, što je u odnosu na Rebalansom planiranih 399.951.240 KM manje za 101.654.884 KM ili 25,42%. Ovoliko odstupanje ostvarenja prihoda u

odnosu na plan prvenstveno proističe iz činjenice da nije ostvareno dugoročno zaduženje koje je Budžetom za 2012. godinu planirano u iznosu 54.896.899 KM, a njegovim izmjenama i dopunama isto je planirano u iznosu 63.034.985 KM.

Uvidom u pregled ostvarenja prihoda u odnosu na planirane je vidljivo da je najveće odstupanje iskazano na pozicijama naknade i takse i prihodi od pruženih usluga (ostvarenje 54,36%), prihodi od poduzetničke aktivnosti (ostvarenje 64,36%), primljene potpore (ostvarenje 70,20%), primljene otplate datih zajmova (ostvarenje 77,26%).

Prihodi od pruženih usluga – vlastiti prihodi su po B2 obradi iskazani u iznosu 17.550.052 KM. Vlada Kantona je u skladu sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH donijela Uredbu o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, kojom je za sve budžetske korisnike definirala aktivnosti čijom provedbom se ostvaruju vlastiti prihodi. Vlastiti prihodi se zajedno sa namjenskim sredstvima i primljenim donacijama u budžetima planiraju odvojeno i uz budžetska sredstva predstavljaju plan budžeta fiskalne godine. Plan utroška vlastitih sredstava sačinjavaju budžetski korisnici. Članom 2. Uredbe Vlade FBiH je definirano da vlastiti prihodi predstavljaju prihode ostvarene na tržištu i isti ne podrazumijevaju prihode ostvarene obavljanjem osnovne djelatnosti propisane zakonom ili drugim propisom o osnivanju organa uprave. **Uvidom u Uredbu donesenu od strane Vlade TK je utvrđeno da ista nije usaglašena sa Uredbom Vlade FBiH u dijelu definiranja pojma vlastitih prihoda, što ima za posljedicu da se kao vlastiti prihodi iskazuju i javni prihodi, zbog čega se i ne može potvrditi pravilnost iskazanih prihoda.** Obzirom da postoji autonomija kod trošenja vlastitih prihoda, potrebno je doraditi Uredbu o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele kojom bi se kao vlastiti prihod priznavali isključivo prihodi ostvareni na tržištu.

Prema podacima raspodjele javnih prihoda na korisnike – „B2 obrada“ prikupljeni su **prihodi po osnovu datih koncesija** na području Tuzlanskog kantona u iznosu 2.675.182 KM, od čega 2.098.950 KM pripada budžetima općina obzirom da je Odlukom o izmjeni Odluke o načinu raspodjele sredstava iz naknada po osnovu dodijeljenih koncesija definirano da općinama na čijem području se nalazi predmet koncesije pripada 80% ostvarenih prihoda. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je u 2012. godini općinama doznačeno 1.807.113 KM, dok iznos od 342.123 KM naplaćenih prihoda koji pripadaju općinama istim nije doznačen (na općinu Banovići se odnosi 278.070 KM). Prihodi od koncesija Kantona su u finansijskim izvještajima iskazani u iznosu od 470.000 KM, što u stvarnosti predstavlja iznos utrošenih namjenskih sredstava od koncesija u 2012. godini. Evidentiranje je izvršeno prema članu 50. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Tuzlanskog kantona, prema kojem se prihodi od koncesija (kao i vlastiti prihodi i ostala namjenska sredstva) evidentiraju na prihodima samo u dijelu prihoda koji su utrošeni, dok se neutrošena sredstva evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda.

Prema raspoloživim podacima u revidiranoj godini bilo je na snazi 20 potpisanih ugovora o koncesijama u nadležnosti Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, 10 ugovora iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, 1 ugovor u nadležnosti Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice i 1 ugovor iz nadležnosti Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta. U 2012. godini ispostavljene su fakture u vrijednosti 3.598.486 KM, a naplaćeno je 2.433.484 KM, dok preostali ostvareni prihodi od 241.164 KM predstavljaju naplatu potraživanja po izvršnim sudskim postupcima. Ukupna potraživanja za naknade od koncesija na dan 31.12.2012. godine iznose 5.366.530 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 3.598.486 KM veća su za 1.768.044 KM. Kada se ovim potraživanjima pridodaju i potraživanja za koja su pokrenuti sudski sporovi (sumnjiva i sporna potraživanja) od 3.646.751 KM ukupna potraživanja od korisnika predmeta koncesije na dan 31.12.2012. godine iznose 8.883.545 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju je utvrđeno da, iako većina korisnika koncesija redovno izmiruje obaveze po ugovorima, pojedini korisnici ne izmiruju svoje obaveze. **Ističe se Rudnik Kreka koji je obaveze iz prethodne godine od 2.710.552 KM u 2012. godini povećao za 1.449.371 KM obzirom da u revidiranoj godini nije uopće izmirivao ove obaveze. Kada se ukupnim potraživanjima na osnovu koncesijskog ugovora od Rudnika Kreka na dan 31.12.2012. godine od 4.159.924 KM dodaju potraživanja koja su predmetom utuženja pred nadležnim sudovima (evidentirana kao sumnjiva i sporna) u iznosu 3.410.733 KM, ukupan dug iznosi 7.570.656 KM.** Pored navedenog rudnika značajni dužnici po ugovorima o koncesijama su Rudnik Dijabaz Banovići 174.624 KM, Rudnik Đurđevik Živinice 631.469 KM, JP Spreča 102.737 KM. Najznačajniji dužnici su ovjerenom konfirmacijom potvrdili postojanje obaveza po osnovu koncesijskih naknada u navedenom iznosu.

Iako je članom 30. Zakona o koncesijama TK predviđena mogućnost raskida ugovora ukoliko jedna od ugovornih strana ne ispunjava svoje obaveze iz ugovora Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva nije pokretalo takve aktivnosti.

Nepoduzimanje svih potrebnih radnji u cilju naplate potraživanja od koncesija ima za posljedicu da su u najvećoj mjeri oštećeni budžeti općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija.

Potrebno je izvršiti usaglašavanje definicije vlastitih prihoda Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH u cilju istinitog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima.

Potrebno je poduzeti sve zakonom propisane mjere u cilju obezbjeđenja i naplate potraživanja po osnovu koncesionih naknada, te samim tim i zaštite javnih dobara.

Potrebno je redovito doznačavati dio naplaćenih koncesijskih naknada općinama na čijem se području nalaze predmeti koncesija.

4.5 Tekući rashodi

U Konsolidovanom izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2012. godinu ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 312.900.799 KM. U odnosu na odobreni Budžet od 355.664.005 KM manji su za 42.763.206 KM ili za 12,02%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 5,38%, odnosno 17.788.585 KM.

Struktura rashoda i izdataka, prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br	Vrsta rashoda	Budžet sa uključenim odlukama o preusmjerenju	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Index (5/3*100)	Index (5/4*100)
1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO (A+B)		355.664.005	330.689.384	312.900.799	87,98	94,62
A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)		351.512.546	325.924.628	309.645.286	88,09	95,01
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)		320.306.884	316.318.100	297.239.222	92,80	93,97
a) Plaće, naknade i doprinosi		204.197.323	208.616.606	201.711.350	98,78	96,69
1	Bruto plaće i naknade	162.162.038	164.364.130	160.929.108	99,24	97,91
2	Naknade troškova zaposlenih	23.152.061	25.378.675	22.094.310	95,43	87,06
3	Dopr. poslodavca i ost. dopri.	18.883.224	18.873.801	18.687.932	98,97	99,02
b) Izdaci za materijal i usluge		39.740.673	32.877.263	30.126.603	75,81	91,63
4	Putni troškovi	1.248.668	1.037.172	682.344	54,65	65,79
5	Izdaci za energiju	6.561.383	5.905.610	6.069.859	92,51	102,78
6	Izdaci za komunalne usluge	3.644.430	3.147.021	3.169.858	86,98	100,73
7	Nabavka materijala	4.041.989	2.967.133	2.606.827	64,49	87,86
8	Usluge prijevoza i goriva	1.604.140	1.260.427	1.294.694	80,71	102,72
9	Unajmljivanje imov. i opreme	1.386.880	1.240.448	1.207.282	87,05	97,33
10	Izdaci za tekuće održavanje	2.503.405	1.762.787	1.646.631	65,78	93,41
11	Osiguranje, bankarske usl.	774.962	498.293	555.778	71,72	111,54
12	Ugovorne usluge	17.974.816	15.058.372	12.893.330	71,73	85,62
c) Tekući grantovi		75.338.884	73.922.782	64.627.363	85,78	87,43
13	Grant. drugim nivoima vlade	4.684.084	5.649.659	2.512.384	53,64	44,47
14	Grantovi pojedincima	49.743.401	49.702.173	46.797.844	94,08	94,16
15	Grantovi nep. organizacijama	4.639.516	4.580.375	4.254.867	91,71	92,89
16	Subvencije javnim preduzećima	8.696.644	9.057.953	5.871.023	67,51	64,82
17	Subvencije privatnim preduzećima	4.637.388	2.405.748	3.061.999	66,03	127,28
18	Ostali grantovi – povrat i drugo	2.937.851	2.526.874	2.129.246	72,48	84,26
d) Izdaci za kamate i ostale naknade		1.030.004	901.449	773.906	75,14	85,85
19	Izdaci za inostrane kamate	1.030.004	901.449	773.906	75,14	85,85
II KAPITALNI IZDACI (e+f)		26.243.662	7.198.974	10.107.213	38,51	140,40
e) Kapitalni grantovi		7.125.630	3.354.100	4.778.882	67,07	142,48
20	Kapitalni grantovi dr. nivoima vlasti	6.545.630	2.643.652	4.481.481	68,47	169,52
21	Kap. gra. pojedincima	580.000	609.932	297.401	51,28	48,76
22	Kap. gra. neprofitnim organizacijama	0	65.516			0,00
23	Kap. gra. javnim preduzećima	0	35.000			0,00
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava		19.118.032	3.844.874	5.328.331	27,87	138,58
24	Nab. zemljišta, šuma i viš.zasada	200.000	0	0	0,00	
25	Nabavka građevina	1.601.578	161.505	1.360.447	84,94	842,36
26	Nabavka opreme	12.409.498	1.840.613	2.438.804	19,65	132,50
27	Nabavka ostalih stalnih sredstava	45.000	0	2.000	4,44	
28	Nab. stalnih sredstava u obl.prava	1.138.160	134.479	319.084	28,04	237,27

29	Rekon. i investic. održ.	3.723.796	1.708.277	1.207.996	32,44	70,71
III OSTALE ISPLATE		4.762.000	2.407.554	2.298.851	48,27	95,48
30	Pozajmljivanje poj. i neprof.organ.	1.962.000	2.407.554	1.859.851	94,79	77,25
31	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	400.000	0	400.000	100,00	
32	Ostala domaća pozajmljivanja	2.400.000	0	39.000	1,63	
IV TEKUĆA REZERVA		200.000	0	0	0,00	
B. FINANSIRANJE (Spoljne otplate)		4.151.459	4.764.756	3.255.513	78,42	68,32

4.5.1 Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih predstavljaju najznačajniji izdatak Budžeta, i iste su u revidiranoj godini iskazane u iznosu od 201.711.350 KM što je 64,46% ukupnih rashoda i izdataka, a u odnosu na prethodnu godinu manje su za 6.905.256 KM ili 3,31%. Ovaj izdatak se prema obrascu Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, na osnovu prosječnog broja na bazi radnih sati, odnosi na 9.335 zaposlenih. Osnovica za obračun plaće zaposlenika u kantonalnim organima državne službe i drugim budžetskim korisnicima Kantona za januar i februar 2012. godini iznosila je 382,20 KM, a za period mart – decembar umanjena je na 380,25 KM. Naknada za topli obrok je iznosila 7 KM dnevno, a regres 150 KM. Na nivou Kantona najviša je plaća predsjednika Kantonalnog suda 3.660 KM, dok najniža plaća iznosi 400 KM. Osnovna plaća predsjedavajućeg Skupštine iznosi 3.309 KM, premijera 3.133 KM, ministara 2.574 KM (u plaće predsjedavajućeg Skupštine i premijera uključeno je 20%, a u plaće ministara 15% po osnovu položajnog dodatka). Plata zastupnika u Skupštini 1.379 KM. U toku 2012 godine 17 zastupnika profesionalno je obavljalo rad u Skupštini.

Naknade troškova zaposlenih (topli obrok, prevoz na posao i sa posla, otpremnine, jubilarne nagrade, jednokratne novčane pomoći, regres) iskazane su u iznosu 22.094.310 KM.

Po osnovu prekovremenog rada evidentirano je 1.727.779 KM, od čega 1.629.095 KM ili 94,29% kod ustanova visokog obrazovanja. Provedenom revizijom utvrđeno je da se nastavnicima i saradnicima u skladu sa utvrđenim opterećenjem isplaćuje prosječna plaća u toku cijele akademske godine. U revidiranoj godini sati preko norme obračunavali su se na način definiran odredbama Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim primanjima na Univerzitetu, ali ni ostvareni ni prosječni sati preko norme utvrđeni opterećenjem u nastavi nisu se iskazivali u platnim listama nastavnika i saradnika, nego je samo iskazan iznos obračunate naknade za uvećanje plaće.

Provjerom opterećenja u nastavi utvrđeno je da isto nije ravnomjerno raspoređeno po semestrima, što dovodi do kršenja odredbi Odluke o standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja u FBiH, kao i kantonalnih propisa koji reguliraju ovu oblast, a kojima je propisano da nastavnici i saradnici u toku jedne nastavne godine ne mogu biti opterećeni više od dvostrukog broja sati nastave, odnosno vježbi sedmično, koji je utvrđen kao optimalno sedmično opterećenje. Propisano optimalno opterećenje iznosi 4 do 6 sati predavanja sedmično, odnosno maksimalno 12 sati predavanja sedmično. Kao primjer navodimo opterećenje u nastavi od 0 sati predavanja u zimskom semestru, a u ljetnom semestru utvrđeno je sedmično opterećenje od 8 sati predavanja, 4 sata vježbi i 6 sati vježbi izvan utvrđene nastavne norme, odnosno 5 sati predavanja, 2 sata vježbi i 15 sati vježbi izvan utvrđene nastavne norme u zimskom semestru dok je u ljetnom semestru utvrđeno sedmično opterećenje od 4 sata predavanja.

Nastavnici i saradnici su dužni podnositi mjesečni izvještaj o održanoj nastavi za redovni i rad preko norme sa podacima o efektivno održanim satima predavanja i vježbi i prisutnim brojem studenata u grupama. Propisano je da se Izvještaj podnosi prvog dana sljedećeg mjeseca, ovjerava se od prodekana za nastavu i dekana fakulteta. U toku revizije nisu prezentirani navedeni izvještaji.

Provedenom revizijom utvrđeno je da plaće i naknade troškova zaposlenih ne obuhvataju dodatni angažman u izvođenju nastave zaposlenih u ustanovama obrazovanja, obzirom da su ovi izdaci evidentirani na poziciji ugovorenih usluga (izdataka za druge samostalne djelatnosti, odnosno ugovora o djelu). Univerzitet u Tuzli je evidentirao i isplatio 1.534.764 KM naknade po ugovorima o dodatnom angažovanju zaposlenika na izvođenju nastave koja nije uključena u nastavnu normu nastavnika i saradnika zaposlenih na Univerzitetu, a odnosi se na II ciklus studija, dodatnu nastavu, nastavu Odjeljenja u Travniku i nastavu na vanrednom studiju. Također i škole su evidentirale znatna sredstva po ugovorima o dodatnom angažovanju zaposlenika za školovanje vanrednih kandidata, od kojih izdvajamo 125.636 KM kod JU MS Saobraćajna škola i 67.682 KM kod JU Medicinska škola. Obzirom da se radi o poslovima iz osnovne djelatnosti ovih

ustanova, a kako navedene isplaćene naknade plaće nisu imale tretman plaće, isto je dovelo i do kršenja odredbi Zakona o porezu na dohodak.

Kao i prethodnih godina, srednje škole različito postupaju prilikom obračuna sati rada iznad norme, odnosno uvećanja po osnovu sati pripreme koje se kreće u rasponu od 50% do 57,5%.

U postupku revizije utvrđeno je da je Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo akt o uvođenju prekovremenog rada, te isti u iznosu od 19.253 KM evidentiralo na osnovu rješenja o odobravanju isplate. Obzirom da ovo Ministarstvo ne sačinjava evidenciju o izvršenom prekovremenom radu, niti je obezbijeden podatak o broju sati prekovremenog rada u toku radnih dana u sedmici, kao ni broju sati rada u neradne dane, ne može se potvrditi tačnost i istinitost obračunatog iznosa za povećanje plaće od 50% po osnovu prekovremenog rada.

Potrebno je obračun plaća i naknada plaća vršiti na osnovu stvarno izvršenih sati, a u srednjim školama obezbijediti jedinstven način obračuna sati preko norme.

Poštivati odredbe Zakona o porezu na dohodak.

U cilju tačnosti obračuna prekovremenog rada i rada u dane sedmičnog odmora Ministarstvo unutrašnjih poslova treba da obezbijedi podatke o vremenu izvršavanja istog.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 30.126.603 KM, a u strukturi ovih troškova najveće učešće imaju ugovorene usluge sa 12.893.330 KM (42,80%), izdaci za energiju sa 6.069.859 KM, izdaci za komunalne usluge 3.169.858 KM, nabavka materijala 2.606.827 KM, tekuće održavanje 1.646.631 KM, usluge prevoza i goriva 1.294.694 KM, unajmljivanje imovine i opreme 1.207.282 KM, putni troškovi 682.344 KM i bankarske usluge 555.778 KM.

Proveli smo reviziju najvećeg dijela ugovorenih usluga jer se radi o izdacima koji nastaju odobravanjem rukovodnih struktura, a pravilnost i osnovanost istih je isključiva njihova odgovornost. Unutar ugovorenih usluga (12.893.330 KM) najznačajniji su izdaci po osnovu zaključenih ugovora (5.859.584 KM), troškovi advokata u predmetima obavezne odbrane (1.306.374 KM), naknade za rad u komisijama (728.826 KM), naknade skupštinskim zastupnicima (412.275 KM) i troškovi reprezentacije (300.004 KM).

Izdaci po osnovu zaključenih ugovora najvećim dijelom su ostvareni kod ustanova visokog (4.064.331 KM), srednjeg (1.138.434 KM) i osnovnog (108.504 KM) obrazovanja koje su u cilju organizovanja nastave i obavljanja vanrednih ispita ugovore zaključivale sa zaposlenicima i vanjskim saradnicima, dok je Kantonalo tužilaštvo evidentiralo naknade za izvršena vještačenja (243.194 KM).

Pored dodatnog angažovanja zaposlenih u izvođenju nastave i školovanja vanrednih kandidata u ustanovama obrazovanja koji je obrađen u dijelu Bruto plaće i naknade (4.5.1.), navedene ustanove su također angažovale i vanjske saradnike. Za obavljanje nastavnog procesa Univerzitet u Tuzli je angažovao 582 vanjska saradnika kojima je u revidiranoj godini isplaćeno 1.218.911 KM, a JU Medicinska škola angažovala je 49 vanjskih saradnika i po ovom osnovu isplatila 124.235 KM. Provedenom revizijom je uočeno da se ugovori o angažovanju vanjskih saradnika i dodatnom angažovanju zaposlenika u izvođenju nastave nisu zaključivali blagovremeno, odnosno za izvođenje nastave u zimskom semestru 2011/2012 zaključivali su se u drugoj polovini decembra 2011 godine, a za ljetni semestar 2011/2012 tek u julu 2012. godine. Također, isplate se nisu vršile mjesečno kako je to potpisanim ugovorima definirano.

Univerzitet u Tuzli je na ovoj poziciji evidentirao i isplatio 901.603 KM zaposlenicima članovima komisija u postupku sticanja naučnog stepena magistar nauka i doktor nauka, a isto se trebalo evidentirati na poziciji naknade za rad komisija. Također, po osnovu ostalih ugovora zaposlenicima Univerziteta je isplaćeno 65.261 KM.

Rudarsko-geološko-građevinski fakultet je u cilju izvršavanja određenih projekata uglavnom zaključivao ugovore o autorskom djelu i po ovom osnovu evidentirao ukupno 192.670 KM, od čega se 165.993 KM odnosi na angažman zaposlenika a 26.677 KM na angažman vanjskih saradnika. Također, uočeno je da su određeni ugovori zaključeni naknado, odnosno za već završene poslove.

Skupština kantona je na ovoj poziciji uglavnom evidentirala putne troškove i troškove prevoza poslanika (28.730 KM). Kao i prethodne godine, naknada troškova korištenja vlastitog vozila u službene svrhe obračunava po kantonalnom propisu iz 2002. godine u iznosu od 25% prodajne cijene goriva za svaki pređeni kilometar, što je suprotno odredbama Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja po kojoj

ova naknada iznosi 20% cijene litre goriva po pređenom kilometru. Navedeno je za posljedicu imalo isplatu ovih troškova u većem iznosu od odobrenog, a također razlika sredstava predstavlja korist za fizička lica i ista je oporeziva.

Izdaci za rad komisija iznose 728.826 KM i u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u manjem iznosu za 24.515 KM. Ovi izdaci regulirani su Odlukom Vlade od 19.04.2012. godine. Najveće učešće u ovim troškovima ostvarili su: Skupština u iznosu od 319.593 KM (za angažovanje u radnim tijelima Skupštine), Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta 308.478 KM (od čega je 276.630 KM po osnovu naknade za rad u komisiji za polaganje vozačkih ispita), Ministarstvo unutrašnjih poslova 22.650 KM (od čega je zaposlenima isplaćeno 10.250 KM po osnovu rada u prvostepenoj disciplinskoj komisiji za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskih službenika), Kantonalna uprava civilne zaštite 17.827 KM (12.025 KM po osnovu naknade za rad kantonalnog štaba CZ, a 4.450 KM komisiji za procjenu šteta), Ministarstvo zdravstva 15.900 KM (ispitne komisije, komisije za utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti), Pedagoški zavod 14.983 KM (stručni ispiti, mature) i Vlada 10.650 KM (9.625 KM komisiji za drugostepeno upravno rješavanje).

Provedenom revizijom utvrđeno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova nije bagovremeno sačinilo i dostavilo dokumentaciju za isplatu naknade članovima komisija za period 7-12/2012. godine, te će se po izjavi odgovornih na osnovu rješenja donesenih u 2013. godini po ovom osnovu evidentirati 15.000 KM do 20.000 KM, kao trošak 2013. godine.

U postupku revizije uočeno je da su se za obavljanje rada u komisijama sa zaposlenicima organa uprave zaključivali ugovori o djelu (Ministarstvo unutrašnjih poslova i Kantonalna uprava civilne zaštite), a prilikom obračuna naknade priznati su rashodi u visini od 20% ostvarenog prihoda, u skladu sa članom 15. stav 4. Zakona o porezu na dohodak. Obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da naknada zaposlenima za rad u komisijama predstavlja dohodak od povremene samostalne djelatnosti, te samim tim ne može se potvrditi niti ispravnost obračuna poreza.

Dosljedno poštovati Odluke Vlade kojima je reguliran rad u komisijama.

Izdaci za putne troškove iznose 682.344 KM, i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 1.037.172 KM isti su ostvareni u manjem iznosu za 354.828 KM, a uglavnom iz razloga smanjenja visine dnevnice za službeni put u zemlji. Kod ustanova visokog obrazovanja iskazano je 353.159 KM, 73.529 KM kod srednjeg, 61.639 KM kod osnovnog obrazovanja, 68.737 KM kod Ministarstva unutrašnjih poslova, te 125.280 KM kod ostalih budžetskih korisnika. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je MSS Srebrenik, u cilju realizacije stručne ekskurzije 48 zaposlenika škole u Prag, po fakturi prevoznika evidentirala 9.632 KM od čega se na troškove smještaja odnosi 6.000 KM, a na troškove prevoza 3.632 KM. Osnovna muzička škola Tuzla evidentirala je 5.284 KM po osnovu troškova učešća na seminarima i takmičenjima. Obzirom da su navedena sredstva isplaćena iz vlastitih sredstava škole, ne može se potvrditi da se vlastita sredstva koriste za utvrđene namjene, odnosno u cilju pokrića troškova nastalih prilikom ostvarenja vlastitih prihoda. Također, iz navedenog se može zaključiti da likvidiranje računovodstvene dokumentacije nije izvršeno u skladu sa propisima, kao i da nije obezbijeđen adekvatan sistem internih kontrola.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 300.004 KM i u odnosu na izdatak prethodne godine od 357.897 KM manje su za 57.893 KM. Uredbom o uslovima i načinu korištenja sredstava reprezentacije Vlade Kantona iz 2005. godine nije definisana visina troškova do koje se mogu stvarati izdaci na ime reprezentacije niti je definisano do koje vrijednosti se mogu davati pokloni. U postupku revizije utvrđeno je da pojedini budžetski korisnici nisu poštovali član 6. Uredbe, i na poledini računa nisu sačinjavali zabilješku vezano za svrhu i povod nastanka troška, a kao prilog određenim računima nisu dostavljeni fiskalni računi. Odluke o odobravanju sredstava troškova reprezentacije fakulteta (RGGF i Fakultet elektrotehnike) dekan fakulteta je izdavao nakon što su sredstva realizovana i fakture ispostavljene. Također, iz navedenog se može zaključiti da likvidiranje računovodstvene dokumentacije nije izvršeno u skladu sa propisima, kao i da nije obezbijeđen adekvatan sistem internih kontrola.

Potrebno je dosljedno poštivanje odredbi Uredbe o uslovima i načinu korištenja sredstava reprezentacije i ostvariti kontrolu nad ovim troškovima.

4.5.3 Transferi

Tekući transferi su iskazni u iznosu 64.627.363 KM i predstavljaju izvršenje od 85,78% u odnosu na planiranih 75.338.884 KM. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 9.295.419 KM. Kapitalni transferi

iskazani su u iznosu 4.778.882 KM i predstavljaju izvršenje od 67,07% u odnosu na planiranih 7.125.630 KM. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.424.781 KM.

Na poziciji **Vlade** iskazani su transferi prihoda od koncesija u iznosu 470.000 KM, od čega je na prijedlog Ministarstva industrije, energije i rudarstva odobreno 450.000 KM, a na prijedlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede odobreno 20.000 KM. Namjena prihoda od koncesija je definirana Zakonom o koncesijama. Programom utroška, kojeg je Vlada usvojila 18.05.2012. godine su definirani krajnji korisnici sa pripadajućim iznosima, kao i naziv projekta za koji se sredstva odobravaju. Provedenom revizijom transfera realiziranih na prijedlog Ministarstva industrije, energije i rudarstva se ne može potvrditi da je procedura odabira korisnika izvršena na transparentan način i da su svi potencijalni korisnici imali mogućnost participirati za dobivanje ovih sredstava obzirom da nije objavljen javni poziv ili bilo koji drugi način informiranja potencijalnih korisnika.

Kapitalni transferi općinama **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** iskazani su u iznosu 3.770.289 KM i predstavljaju realizaciju dijela sredstava definiranih Programom ulaganja sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede u 2012. godini. Programom ulaganja sredstava vodnih naknada, na koji je Vlada dala saglasnost, su definirani projekti koji će se finansirati iz ovih sredstava a prema prioritetima koje definiraju općinski načelnici u okviru odobrenog iznosa koji je utvrđen temeljem Odluke ministra o načinu raspodjele sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede u 2012. godini. Izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosi na transfere općinama Srebrenik i Banovići s ciljem provjere da li je u cijelosti postupljeno u skladu sa Programom ulaganja sredstava. Iako je dopisom Ministarstva upućenim općinskim načelnicima 09.11.2011. godine definirano da će se prioriternim projektima tretirati projekti kojim su redoslijedom navedeni za Općinu Srebrenik su kao prioriterni odobreni projekti pod rednim brojevima 2, 4 i 5 od ukupno 6 delegiranih projekata. Općina Banovići je delegirala samo 1 projekt i to „regulacija rijeke Litve na dionici između 2 mosta“ za čiju realizaciju je 21.10.2011. godine zaključen ugovor u vrijednosti 355.727 KM. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je prilikom odabira dobavljača Općina Banovići primjenila pregovarački postupak, što znači da nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju budžeta TK kojim je definirano da se svi izdaci realiziraju isključivo po Zakonu o javnim nabavkama BiH.

Na poziciji tekućih transfera **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Kantonalne uprave za šumarstvo** je iskazan izdatak u iznosu 1.350.000 KM i isti je realiziran u korist JP Šume Tuzlanskog kantona d.d. Kladanj na ime finansiranja rada čuvarske službe. Sporazum o obavljanju poslova čuvarske službe za 2012. godinu i finansiranje troškova čuvarske službe između Uprave za šumarstvo i JP Šume Tuzlanskog kantona potpisan je 30.11.2012. godine, s tim da se njegova primjena odnosi na period od 01.01.-31.12.2012. godine (prije potpisivanja Sporazuma odlukama Vlade je odobreno 900.000 KM JP Šume TK na ime finansiranja dijela troškova rada čuvarske službe). Sporazumom je predviđeno da će Šume TK ispostavljati tromjesečno specifikacije troškova rada čuvarske službe, s tim da Uprava za šumarstvo zadržava pravo provjere da li se svi specificirani troškovi odnose na rad čuvarske službe. Zapisnikom o izvršenom pregledu i utvrđenom stanju realizacije Sporazuma, kojeg je Uprava za šumarstvo uradila 27.12.2012. godine je konstatirano da je JP Šume TK izvršilo svoje obaveze iz Sporazuma u cijelosti za što je specificiralo troškove nakon usaglašavanja u iznosu 2.232.650 KM, što znači da priznati troškovi za rad čuvarske službe u iznosu 882.650 KM nisu iskazani u finansijskim izvještajima. Zbog navedenog se ne može potvrditi iskazani finansijski rezultat za navedeni iznos.

Obzirom da bi čuvari šuma između ostalih trebali kontrolirati i zakonitost rada JP Šume Tuzlanskog kantona, dakle organa u sastavu kojeg su u radnom odnosu, ne može se potvrditi da je na ovaj način uspostavljena zadovoljavajuća zaštita šuma kao javnog dobra. Zakonom o šumama TK od 18.07.2012. je definiran krajnji rok od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona do kojeg se rad čuvarske službe treba uspostaviti u sastavu Uprave za šumarstvo.

Na poziciji kapitalnih transfera općinama **Ministarstva pravosuđa i uprave** iskazan je izdatak u iznosu 211.192 KM, a odnosi se na transfer Općini Banovići 103.516 KM za opremanje Općinskog suda Banovići i transfer općini Lukavac 107.676 KM za opremanje namještajem i informatičkom opremom Općinskog suda u Lukavcu. Imajući u vidu činjenicu da su spomenuti sudovi budžetski korisnici, ne može se potvrditi da su navedene transakcije evidentirane u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Izvršen je uvid u knjigovodstvenu evidenciju stalnih sredstava spomenutih sudova i utvrđeno da je Općinski sud Lukavac knjigovodstveno evidentirao dio nabavljene opreme, dok Općinski sud Banovići nije prikazao nabavljenu opremu u evidencijama. Na identičan način i

sa istom namjenom je spomenutim sudovima, kao trošak 2011. godine, doznačeno u 2012. godini po 50.000 KM. Ovakvo iskazivanje nabavke stalnih sredstava (transferi) ima za posljedicu neusklađenost stvarnog stanja imovine i stanja imovine po knjigovodstvenim evidencijama, te je stoga potrebno temeljem raspoložive dokumentacije izvršiti naknadno knjigovodstveno evidentiranje nabavljene opreme.

Potrebno je transfere od prihoda od koncesija realizirati na transparentan način, uz primjenu unaprijed definiranih i mjerljivih kriterija.

Potrebna je dosljedna primjena Odluke o načinu raspodjele sredstava vodnih naknada u oblasti vodoprivrede kod utvrđivanja prioriteta, kao i osiguranje dosljedne primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH kod realizacije ovih sredstava.

Potrebno je izdatke priznavati u trenutku njihova nastanka, u cilju istinitog i fer iskazivanja obaveza u finansijskim izvještajima.

Potrebno je nabavku stalnih sredstava iskazivati na način definiran Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.6 Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 5.328.332 KM, što u odnosu na plan od 19.118.032 KM predstavlja ostvarenje od 27,87%. Ovi izdaci se odnose na nabavku opreme 2.438.804 KM, nabavku građevina 1.360.447 KM, rekonstrukciju i investiciono održavanje 1.207.996 KM, nabavku stalnih sredstava u obliku prava 319.084 KM i nabavku ostalih stalnih sredstava 2.000 KM.

Univerzitet je iskazao nabavku elektronske opreme u iznosu 120.093 KM primjenom više konkurentskih postupaka uz objavu obavijesti u Službenom glasniku BiH. **Gimnazija Meša Selimović Tuzla** je izvršila nabavku elektronske opreme u vrijednosti 10.125 KM primjenom više direktnih sporazuma. Uzimajući u obzir ukupnu vrijednost izvršenih nabavki ne može se potvrditi da je primjenjen odgovarajući postupak izbora dobavljača propisan Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Odlukom Vlade o provođenju postupka zajedničkih javnih nabavki za 2011. od 15.04.2011. godine i Odlukom o dopuni iste od 21.10.2011. godine kojom je definirano da se odnosi i na 2012. godinu za potrebe ministarstava (s izuzetkom MUP-a), uprava i upravnih organizacija su definirane robe, usluge i radovi koji predstavljaju predmet zajedničkih nabavki, kao i nosioci aktivnosti provođenja procedure odabira dobavljača. Po ovoj odluci je obaveza Ureda za zajedničke poslove kantonalnih organa uprave da prikupi plan potreba svih budžetskih korisnika na koje se nabavke odnose, izvrši grupiranje pristiglih zahtjeva, sačini tendersku dokumentaciju, dok proceduru odabira dobavljača provodi od strane Vlade imenovana Komisija.

Izvršen je uvid u dokumentaciju koja se odnosi na nabavke roba, usluga i radova za koje je primjenjen otvoreni postupak i utvrđeno da je ugovor za nabavku i isporuku kancelarijskog materijala zaključen 21.11.2012. godine, usluge štampanja i uvezivanja štampanog materijala 15.11.2012. godine, osiguranje motornih vozila 07.11.2012. godine, servisiranje vozila i nabavku auto guma 23.08.2012. godine, nabavku toplih i hladnih napitaka 18.08.2012. godine, usluge kolektivnog osiguranja 30.05.2012. godine, ugovor za nabavku materijala za održavanje higijene zaključen je 25.04.2012. godine, dok postupak odabira dobavljača za isporuku tonera i tinti još uvijek nije okončan. Relativno dugo trajanje procedure odabira dobavljača je prvenstveno posljedica postupanja po prigovorima ponuđača ili po rješenjima Ureda za razmatranje žalbi, a koje su se najvećim dijelom odnosile na tendersku dokumentaciju. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je u 2012. godini vršena nabavka roba, usluga i radova od dobavljača koji su ponudili najbolje uvjete za ugovorni organ.

Provedenom revizijom utvrđeno je da je Univerzitet u Tuzli, koji samostalno provodi postupak izbora dobavljača za nabavku roba i usluga koji se evidentiraju na pozicijama tekućih troškova, za 2012. godinu sa dva dobavljača zaključio ugovore za usluge servisiranja i popravke zgrada i objekata primjenjujući otvorene postupke. Uvidom u tendersku dokumentaciju za ove nabavke je utvrđeno da ugovorni organ nije sačinio procjene potrebnih količina, te je cijena ponude formirana na osnovu jediničnih cijena. Također, utvrđeno je da su prekoračene ugovorene vrijednosti iz navedenih ugovora.

Potrebno je dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH, u dijelu primjene odgovarajućeg postupka izbora dobavljača.

Potrebno je tendersku dokumentaciju sačinjavati na propisani način, kako bi se procedure odabira najpovoljnijih dobavljača mogle provesti u razumnom roku.

4.7 Stalna sredstva i godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2012. godine

U finansijskim izvještajima objavljeno je da je nabavna vrijednost stalnih sredstava na dan izvještavanja 434.764.782 KM, otpisana vrijednost 176.568.047 KM i sadašnja vrijednost 258.196.734 KM. Struktura i promjene na stalnim sredstvima tokom revidirane godine dati su u slijedećoj tabeli:

Opis	Zemljište	Gradevine	Oprema	Ost. st. sredstva	Sr. obl. prava	Sr. u pripremi	Sr. van upotrebe	UKUPNO
Nab. vrijednost 01.01.2012.g	23.607.933	306.154.412	77.153.840	618.118	8.503.696	9.070.522	2.431.496	427.540.017
Povećanje tokom godine (nabavke)		446.627	2.432.805	2.000	1.086.577	1.360.322		5.328.331
Prenos sa pripreme		3.528.736			128.870			3.657.606
Ostala povećanja (preknjižavanje)		30.671	26.743			91.997	1.879.682	2.029.093
Donacije	26.702	240.128	574.429			4.833.351		5.674.610
Isknjižavanje po osnovu rashodovanja i otpisa		79.476	1.829.971	16.892	113.076		1.621.121	3.660.536
Isknjižavanje po osnovu prodaje i otuđenja		68.791	73.856					142.647
Ostala smanjenja (preknjižavanje)		1.953.440	32.577			3.657.606	18.069	5.661.692
Stanje 31.12.2012.	23.634.635	308.298.867	78.251.413	603.226	9.606.067	11.698.586	2.671.988	434.764.782
Amortizacija 01.01.2012.g	0	104.741.120	64.078.765	-	5.046.003	0	0	173.865.888
Amortizacija za 2012. godinu		4.480.116	3.608.003	3.200	1.120.229			9.211.548
Amortiz. po snovu otuđenja, rashodov, otpisa i isknjiža.		169.728	6.233.072		106.589			6.509.389
Ukupna ispravka 31.12.2012.g	0	109.051.508	61.453.696	3.200,00	6.059.643	0	0	176.568.047
Sadašnja vrijednost 31.12.2011.g	23.607.933	201.413.292	13.075.075	618.118	3.457.693	9.070.522	2.431.496	253.674.129
Sadašnja vrijednost 31.12.2012.g	23.634.635	199.247.359	16.797.717	600.026	3.546.424	11.698.586	2.671.988	258.196.734

Vlada Tuzlanskog kantona je 27.12.2012. godine donijela Odluku o popisu sredstava i izvora sredstava budžetskih korisnika na dan 31.12.2012. godine i utvrdila obavezu svih budžetskih korisnika da izvrše redovan popis sredstava, potraživanja i obaveza prema izvorima sredstava sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, kao i rok da se Elaborat o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona podnese Vladi na usvajanje, najkasnije do 18.02.2013. godine. Provedenom revizijom, a uglavnom iz razloga što se kasno započelo sa popisom, utvrđeno je da nisu poštovani dati rokovi, a obzirom da su Centralne popisne komisije (Centralna popisna komisija Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravosuđa i uprave) sa zakašnjenjem dostavile Elaborete Glavnoj centralnoj popisnoj komisiji, ista je tek 05.03.2013. godine Elaborat o popisu dostavila Vladi na usvajanje.

Slijedom navedenog, Elaborat o popisu usvojen je od strane Vlada Kantona tek 14.03.2013. godine, a nakon završnih knjiženja sačinjeni su i Obrasci godišnjeg izvještaja koji su nadležnoj finansijskoj agenciji AFIP predati 29.03.2013. godine.

Na poziciji ulaganja u tuđa stalna sredstva **Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** je evidentirano ulaganje 1.252.120 KM u Sanaciju brane Modrac II i III Faza tokom 2011 i 2012 godine.

Odlukom Skupštine o proglašenju akumulacije Modrac dobrom u općoj upotrebi od 24.06.2003. godine je brana Modrac, zemljište, objekti, uređaji, oprema i dokumentacija koja su u funkciji akumulacije Modrac u vrijednosti 12.667.063 KM izuzeta iz bilansa Mješovitog vodoprivrednog preduzeća Spreča d.d. Tuzla, s tim da će spomenuto poduzeće nastaviti upravljati ovom imovinom. Po iskazu odgovorne osobe preduzeće Spreča je postupilo po odluci Skupštine i isknjižilo spomenutu imovinu iz svog bilansa, ali ista nije niti od koga uknjižena kao imovina. Po saznanjima iz prethodnih revizija iz Budžeta TK se svake godine ulažu značajna sredstva u sanaciju brane Modrac nakon što je ista isknjižena iz bilansa preduzeća Spreča i isti su knjigovodstveno bili iskazani kao transferi javnim preduzećima. Zbog navedenog, a u cilju istinitog iskazivanja vrijednosti imovine, potrebno je osigurati odluke nadležnih organa da se imovina koja je isknjižena iz bilansa preduzeća Spreča uknjiži kao imovina Kantona. Također, potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju o ulaganjima u branu Modrac nakon što je ista isknjižena iz bilansa preduzeća Spreča i isto knjigovodstveno evidentirati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a sve u cilju istinitog iskazivanja vrijednosti imovine u finansijskim izvještajima.

Potrebno je da nadležna tijela donesu odluke o utvrđivanju vlasništva nad branom Modrac, zemljištem, objektima, uređajima, opremom i dokumentacijom koji su u funkciji akumulacije Modrac.

4.8 Finansijski rezultat

Prema Konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2012. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2012. godinu	Ostvareno u 2011 godini	Ostvareno u 2012 godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A.	Prihodi i primici (1+2+3)	336.916.255	311.948.153	298.296.356	88,54	95,62
1	Prihodi	326.047.074	304.697.905	290.335.753	89,05	95,29
2	Potpore	6.214.499	4.099.518	4.364.583	70,23	106,47
3	Priljene otplate datih zajmova	4.654.682	3.150.730	3.596.020	77,26	114,13
B.	Rashodi, izdaci i finansiranje (1+2+3)	351.512.546	325.924.628	309.645.286	88,09	95,01
1	Tekući rashodi	320.506.884	316.318.100	297.239.222	92,74	93,97
2	Kapitalni izdaci	26.243.662	7.198.974	10.107.213	38,51	140,40
3	Ostale isplate	4.762.000	2.407.554	2.298.851	48,27	95,48
C.	Višak rashoda nad prihodima (B-A)	14.596.291	13.976.475	11.348.930	77,75	81,20
D.	Finansiranje	63.034.985	0	0		
E.	Otplate primljenih zajmova	4.151.459	4.764.756	3.255.513	78,42	68,32

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 298.296.356 KM, rashodi i izdaci 309.645.286 KM, te višak rashoda nad prihodima u iznosu 11.348.930 KM. Provedenom revizijom se ne može prihvatiti iskazani deficit za iznos od 1.234.599 KM, obzirom da je ostvareno prekoračenje izdataka u iznosu 351.949 KM evidentirano na poziciji kratkoročno razgraničenih rashoda, a ne na poziciji troškova, kako je to Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i predviđeno, dok obaveze po Sporazumu o obavljanju poslova čuvarske službe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sa JP Šume TK d.d. Kladanj u iznosu 882.650 KM nisu iskazane u finansijskim izvještajima, što znači da je ostvareni deficit 2012. godine veći za spomenuti iznos.

U finansijskom izvještaju „konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2012. godine iskazan je akumulirani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 60.229.619 KM, koliko je iskazano i u konsolidovanom bruto bilansu.

Obzirom na visinu ostvarenog deficita u 2012. godini, kao i činjenicu da je i prethodnih godina iskazan deficit, postavlja se pitanje neblagovremenog pokretanja aktivnosti na uravnoteženju prihoda i rashoda, kako je to regulirano zakonskim propisima, kao i osiguranje sredstava za pokriće akumuliranog deficita.

U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan potrebno je u skladu sa važećim zakonskim propisima blagovremeno izvršiti uravnoteženje rashoda sa istim i utvrditi izvore za finansiranje deficita.

4.9 Kratkoročna potraživanja, plasmani i razgraničenja

Stanje kratkoročnih potraživanja, plasmana i razgraničenja iskazanih u finansijskim izvještajima, stanje istih u prethodnoj godini, kao i uporedni podaci dati su u tabelarnom prikazu:

OPIS	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Kratkoročna potraživanja	12.113.769	14.605.316
Potraživanja od pravnih osoba	917.408	354.286
Za isporučene usluge i robu	325.997	212.267
Za unaprijed plaćenu robu i usluge-Avansi	591.411	142.019
Ostala potraživanja	11.196.361	10.679.233
Akontacija za službeni put	0	1.500
Potraživanja od radnika za manjkove	885	561
Potraživanja za štete	50	
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	11.060	11.040
Potraživanja za PDV	1.084	1.483
Potraživanja za bolovanje	138.057	0
Sumnjiva i sporna potraživanja	5.284.362	5.593.204
Ostala potraživanja	5.760.864	5.071.445
Potraživanja po kreditima	0	3.571.798
Potraživanja po kreditima	0	3.571.798
Kratkoročni plasmani	22.780.129	13.113.025
Kredit	11.764.911	11.488.463
Kredit dani pravnim osobama	3.141.617	1.672.902
Kredit dani fizičkim osobama	981.144	682.843
Sumnjiva i sporna potraživanja	7.642.150	9.132.718
Depoziti	11.015.217	1.624.562
Depoziti kod banaka	684.124	921.838
Depoziti kod drugih	150.000	
Sumnjiva i sporna potraživanja	701.200	702.084
Ostali depoziti	9.629.892	640
Kratkoročna razgraničenja	711.244	614.441
Ostali razgraničeni rashodi	711.017	614.441
Ostala razgraničenja	227	

Kratkoročna potraživanja u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu 12.113.769 KM i u odnosu na početno stanje od 14.605.316 KM manja su za 2.491.547 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih lica 917.408 KM i ostala potraživanja 11.196.361 KM.

Potraživanja od pravnih lica se sastoje od potraživanja od kupaca 325.999 KM i plaćenih avansa 591.411 KM.

Ostala potraživanja se većim dijelom odnose na sumnjiva i sporna potraživanja 5.284.362 KM i ostala potraživanja 5.760.864 KM.

Najznačajniji iznos (3.646.751 KM) na poziciji **sumnjivih i spornih potraživanja** se odnosi na potraživanja od koncesija i za cjelokupan iznos ovih potraživanja su pokrenuti sporovi pred nadležnim sudovima. Također, jedan dio potraživanja (759.609 KM) je od privrednih društava koja su u postupku stečaja i ista su prijavljena u stečajnu masu. Iznos od 759.296 KM se odnosi na nenaplaćena potraživanja starija od 6 mjeseci.

Ostala potraživanja se većim dijelom odnose na potraživanja po osnovu potpisanih ugovora o koncesijama i to iz nadležnosti Ministarstva industrije, energije i rudarstva u iznosu 5.236.793 KM, a iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 129.737 KM i potraživanje po ugovoru o zakupu poljoprivrednog zemljišta 379.025 KM.

Na poziciji **potraživanja po kreditima**, koja su u prethodnoj godini bila iskazana u iznosu 3.571.798 KM, nema evidentiranih potraživanja. Potraživanja prethodne godine su se odnosila na JZU Klinički centar Tuzla, nastala na osnovu potpisanog Podsporazuma od 08.08.2007. godine, kojim je dobiveni kredit od Fortis Banke u iznosu 15.665.700 Eura ustupljen ovoj medicinskoj ustanovi. Tokom revizije je prezentiran Sporazum o otpuštanju duga Vlade TK i JZU Klinički centar Tuzla od 27.12.2012. godine kojim je definirano da će se dio duga u iznosu 3.095.636 KM otpisati, a preostali dio duga u iznosu 476.162 KM izmiriti. Provedenom revizijom je utvrđeno da su ugovorne strane provele odredbe Sporazuma.

Kratkoročni plasmani su u konsolidiranim finansijskim izvještajima iskazani u iznosu 22.780.129 KM i isti se odnose na kredite 11.764.911 KM, depozite 11.015.217 KM i kratkoročna razgraničenja 711.244 KM.

Struktura datih kredita je: krediti dati pravnim licima 3.141.617 KM, krediti dati fizičkim licima 981.144 KM i sumnjiva i sporna potraživanja 7.642.150 KM.

Kreditni pravni licima se većim dijelom odnose na kredit Rudnicima Kreka u iznosu 2.334.286 KM po ugovoru od 30.08.1999. godine i aneksu od 02.10.2009. godine, kredit Rudniku Đurđevik u iznosu 613.018 po ugovoru od 30.12.2008. godine i aneksu od 12.01.2009. godine i pozajmica Općini Čelić u iznosu 101.721 KM po odluci od 29.05.1999. godine i protokolu o reprogramu duga od 22.04.2009. godine. Provedenom revizijom je utvrđeno da se korisnici kredita ne pridržavaju odredbi sklopljenih ugovora kojima je regulirana dinamika povrata odobrenih kredita, te je stoga potrebno poduzeti zakonom i ugovorima propisane mjere za naplatu istih.

Kreditni fizičkim licima predstavljaju odobrene studentske kredite za koje su donesena rješenja o povratu.

Sumnjiva i sporna potraživanja se većim dijelom odnose na potraživanje od Fabrike sode Lukavac 4.788.087 KM, Rudnika Kreka 413.596 KM, Fering Gračanica 492.000 KM, Bosna Gradačac 200.000 KM, Frigos Čelić 200.000 KM, Bosnia Valves 141.459 KM itd. Protiv svih dužnika su pokrenuti sporovi ili je pak potraživanje prijavljeno u stečajnu masu.

Iskazani **depoziti** se odnose na depozite kod banaka 684.124 KM, depozite kod drugih pravnih lica (Udruženje za razvoj „Nerda“) 150.000 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 701.200 KM (banke pokrenule sporove protiv dužnika) i ostale depozite 9.629.892 KM (plasman sredstava kod Razvojne banke FBiH temeljem aneksa ugovora preknjižen sa pozicije dugoročnih na poziciju kratkoročnih plasmana).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 711.244 KM i veći dijelom predstavljaju razgraničene rashode, od čega se na rashode budućeg perioda odnosi 359.295 KM, a 351.949 KM predstavlja prekoračenje troškova u odnosu na budžetom odobrena sredstva, što znači da se budžetski korisnici nisu pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta. Prekoračenje je iskazano na pozicijama pravosudnih institucija i odnosi se na obaveze prema advokatima, vještacima i porotnicima.

Potrebno je poduzeti zakonom i ugovorima predviđene mjere kako bi se krediti odobreni pravnim licima i naplatili.

Potrebno je poštivati odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza samo za namjene i do visine definirane u Posebnom dijelu Budžeta.

4.10 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Stanje kratkoročnih obaveza i razgraničenja iskazanih u finansijskim izvještajima, stanje istih u prethodnoj godini, kao i uporedni podaci dati su u tabelarnom prikazu:

OPIS	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	115.255.917	98.043.041
Kratkoročne obaveze	74.374.558	62.504.314
Kratkoročne tekuće obaveze	45.249.437	38.388.038
Kratkoročne obaveze prema pravnim osobama	41.502.734	35.129.259
Kratkoročne obaveze prema fizičkim osobama	3.284.002	2.876.697
Obaveze za korištenje stalne proračunske rezerve	14.363	32.843
Ostale kratkoročne obaveze	448.338	349.239
Kratkoročni krediti i zajmovi	8.125.357	6.116.905

Zajmovi primljeni kroz Državu	8.125.357	6.116.905
Obveze prema radnicima	20.999.764	17.999.371
Obveze za plaće	8.338.508	8.448.926
Obveze za naknade plaća	560.906	636.755
Doprinosi iz plaće	5.776.656	5.881.900
Ostale obveze po osnovu rada	6.323.571	3.031.668
Obveze prema drugim fizičkim osobama	122	122
Kratkoročna razgraničenja	40.881.359	35.538.727
Razgraničeni prihodi	29.893.394	23.280.235
Razgraničeni rashodi	763.457	198.003
Ostala razgraničenja	10.224.508	12.060.489

Ukupne kratkoročne obaveze na dan 31.12.2012. godine iskazane su u iznosu 74.374.558 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 62.504.314 veće su za 11.870.244 KM, a iste se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 45.249.437 KM, kratkoročne kredite i zajmove 8.125.357 KM i obaveze prema radnicima 20.999.754 KM, dok su razgraničenja iskazana u iznosu 40.881.359 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze su u odnosu na prethodnu godinu veće za 6.821.399 KM, a većim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima 41.502.734 KM (isporučene robe i usluge), obaveze prema fizičkim licima 3.284.002 KM (obaveze za rad u komisijama, naknade za rad vještaka, porotnika i advokata, obaveze za povrat poreza na dohodak) i ostale kratkoročne obaveze 448.338 KM (obaveze za poreze i doprinose na plaće i naknade).

Kratkoročni krediti i zajmovi se odnose na dospjele a neizmirene anuitete kredita za JZU Klinički centar Tuzla – Plava bolnica i to iz 2010. godine 479.226 KM, iz 2011. godine 4.587.679 KM i iz 2012. godine 3.058.452 KM.

Obaveze prema radnicima odnose se na obaveze za plaće i naknade plaća 8.899.415 KM (plaća za 12-ti mjesec), naknade troškova uposlenih 6.323.557 KM i poreze i doprinose na plaće 5.776.656 KM.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode 29.893.394 KM (prikupljena a neutrošena namjenska sredstva, vlastiti prihodi i primljene donacije), ostala razgraničenja 10.222.612 KM (obračunate a nenaplaćene koncesijske naknade i potraživanje od kupaca), dok su razgraničeni rashodi iskazani u iznosu 763.457 KM.

Najznačajnije stavke iskazane na poziciji **razgraničenih prihoda** su prikupljena a nerealizirana namjenska sredstva od i to: sredstva od privatizacije 6.499.367 KM, okolišne naknade 8.034.648 KM, sredstva zaštite i spašavanja 2.984.498 KM, vodne naknade 1.646.974 KM, prenamjena zemljišta 1.358.655 KM, dok su vlastiti prihodi doktorske disertacije i magistarski radovi kod Univerziteta 3.203.338 KM, kod MUP-a 2.139.757 KM, srednjih škola 830.194 KM, Univerziteta 238.644 KM itd.

Na poziciji **ostalih razgraničenja** su evidentirana potraživanja od kupaca za isporučene robe i usluge i potraživanja od koncesija.

Usporedbom podataka o prikupljenim a nerealiziranim sredstvima (namjenska sredstva, vlastiti prihodi, primljene donacije) iskazanim na poziciji razgraničenih prihoda sa podacima o raspoloživim novčanim sredstvima na dan 31.12.2012. godine koja su iznosila 6.638.527 KM je vidljivo da su sredstva iskazana na razgraničenjima korištena za prevladavanje problema sa likvidnošću. Također, neizmirenje pristiglih obaveza po kreditu za JZU Klinički centar Tuzla – Plava bolnica ukazuje na probleme sa servisiranjem obaveza, pa samim tim i sa normalnim funkcioniranjem Kantona.

4.11 Dugoročne obaveze

Stanje dugoročnih obaveza iskazanih u finansijskim izvještajima, kao i stanje istih u prethodnoj godini, dato je u slijedećem tabelarnom prikazu:

OPIS	31.12.2011. godine	31.12.2011. godine
Dugoročne obaveze i razgraničenja	38.869.530	41.720.995
Dugoročni zajmovi - Vanjski dug Federacije BiH	38.791.858	41.587.119
Primici iz zaduživanja od stranih vlada	16.821.489	19.879.941
Zajam za javnu /proračunsku potrošnju	17.600.000	17.600.000
Primici od zaduživanja od drugih stranih pozajmljivača	4.370.369	4.107.178
Ostale dugoročne obaveze	77.673	133.876
Obveze prema pravnim osobama	77478	132822
Obveze prema fizičkim osobama	130	130
Ostale dugoročne obaveze	64	924

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 38.869.530 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 41.720.995 KM manje su za 2.851.465 KM, a odnose se na inostrano zaduživanje u iznosu od 38.791.858 KM i na ostale dugoročne obaveze 77.673 KM.

Dugoročni zajmovi se odnose na kredit Međunarodnog monetarnog fonda po III Stand by aranžmanu u iznosu od 17.600.000 KM, kredit Fortis banke realiziran putem FBiH u korist Univerzitetsko-klinički centar Tuzla u iznosu od 16.821.489 KM, kredit od WB/IDA realiziran putem FBiH u iznosu 3.041.533 KM za izradu prostornog plana i krediti OPEC Fonda u iznosu 1.204.683 KM i Saudijskog fonda za razvoj u iznosu 124.153 realizirani putem Razvojne banke FBiH za rekonstrukciju i opremanje škola. Na osnovu Odluke Skupštine Kantona o davanju saglasnosti za sklapanje ugovora o reprogramu duga od 21.12.2012. godine, dana 07.01.2013. godine sklopljen je Ugovor o reprogramu duga sa Federalnim ministarstvom finansija na rok od 5 godina sa grejs periodom od 2 godine, tako da otplata počinje 10.10.2014. godine a zadnja rata dolazi na naplatu 10.07.2017. godine.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ured za internu reviziju Tuzlanskog kantona u prilogu dopisa broj: 02/5-14-17878/13 od 14.08.2013. godine dostavio je očitovanja – pismene primjedbe pojedinih budžetskih korisnika na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu, dok je Univerzitet u Tuzli pojašnjenja i komentare dostavio u prilogu akta od 27.08.2013. godine.

Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice saglasni su sa datim preporukama i nemaju primjedbe na Nacrt Izvještaja.

Primjedbe Univerziteta u Tuzli koje se odnose na pribavljanje prethodne saglasnosti Vlade kantona prije zaključivanja ugovora o dodatnom angažovanju zaposlenih prihvaćene su i inkorporirane u tekst Konačnog Izvještaja.

Primjedba Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta koja se odnosi na porezni tretman naknada zaposlenicima škola angažovanim po ugovorima za školovanje vanrednih kandidata ne može se prihvatiti iz razloga što se navedena naknada ostvaruje obavljanjem nesamostalne djelatnosti kod poslodavca, u skladu sa stavom Federalnog ministarstva finansija broj: 05-02-7461-3/08 od 02.04.2009. godine (napomena na strani sedam), a ne od samostalne djelatnosti kako se to navodi u očitovanju.

Za nalaz da JU Gimnazija „Meša Selimović“ i Univerzitet u Tuzli nisu primjenili propisani postupak kod nabavke stalnih sredstava dato je obrazloženje da su nabavke provedene kroz više postupaka u skladu sa raspoloživim sredstvima u trenutku nabavke. Primjedba se ne može prihvatiti obzirom da je Zakonom o javnim nabavkama definirano da ukupna vrijednost nabavke određuje vrstu postupka koja se primjenjuje.

Primjedbe JU MSS Srebrenik i Osnovne muzičke škole Tuzla koje se odnose na realizaciju vlastitih sredstava za putne troškove ne mogu se prihvatiti obzirom da sredstva nisu korištena u cilju pokrivanja troškova nastalih prilikom ostvarenja vlastitih prihoda.

Primjedba Univerziteta u Tuzli koja se odnosi na nabavku usluga servisiranja i popravke zgrada i objekata ne može se prihvatiti obzirom da nije dostavljena dokumentacija koja bi osporavala navode iz izvještaja.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Vođa tima:
Anisa Prasko, dipl. oec.
Član tima:
Danko Buhač, dipl.oec.